

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ”

СТАНОВИЩЕ

от Захарин Страхилов Марков

на дисертационния труд на Анелия Петрова Христова

на тема

**“РАЗВИТИЕ НА КОМУНИКАТИВНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ НА
УЧАСТВАЩИТЕ В МИСИИ ВОЕННОСЛУЖЕЩИ”**

представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор”
по научна специалност „Военнополитически проблеми на сигурността”

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Не са ми известни да има научни публикации по представения от автора дисертационен труд. Тази тема се разработва за първи път в България и във въоръжените сили и като такава представлява един уникален научен труд както като тема, така и като резултати от проведеното научно изследване. Този дисертационен труд запълва и една дългогодишна празнина в научните изследвания и обучението по английски език на военнослужещите, участващи в мисии зад граница. Тази потребност се появи още в средата на 90-те години на 20 век, но до момента няма прилагани научни подходи към разрешаването на проблема. До момента има само служебни доклади, които частично констатират проблемите с езиковата компетентност на участващите в мисии, но не дават нито научни, нито практически насоки за изход от ситуацията. Този дисертационен труд дава началото на прилагане на научен подход към изграждане на чуждоезиковата компетентност на военнослужещите, повишаване на ефективността на

обучението по английски език и на участието на военнослужещите в мисиите.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Дисертационният труд следва добре позната в академичните среди схема на увод, три глави, общи изводи, заключение, използвана литература и приложения. Общият брой страници е 189, като самата дисертация е 154 страници и 35 страници приложения. Използваните литературни източници включват 101 материала, от които 43 на кирилица и 58 на латиница. Дисертационният труд е добре балансиран и съдържа всички необходими елементи за такъв тип научна разработка.

В увода е направена обосновка на актуалността на темата и необходимостта от нейното разработване. Описани са също предмета, целите и задачите. Правилно е формулирана и хипотезата, което е предпоставка за успешната ѝ проверка.

В първа глава на труда авторът прави обзор на теоретичните източници в областта на чуждоезиковото обучение и изграждане на езиковата компетентност. От направените анализи и извлечениет изводи се вижда, че авторът владее използването на научната терминология в областта на чуждоезиковото обучение и спецификата на използването на военните формирования в мисии зад граница. Очевидна е задълбочената подготовка в областта на военнополитическите проблеми, което дава възможност на автора да приложи сполучливи подходи за обвързване на двете области. Това се потвърждава и от направените самостоятелни анализи, формулираните определения и изводи в края на главата. Това ми дава основание за твърдението, че авторът не само е направил преглед на вече извесни литературни източници, които имат отношение по темата, но е подходил

творчески към тях, за да формулира свои самостоятелни и много сполучливи анализи и коментари.

Във втора глава на дисертационния труд авторът е описал методиката на изследването. Комбинацията от използвани методи е довела не само до постигане на обективни и неоспорими резултати, но и показва компетентността на автора за провеждане на самостоятелно научно изследване. Даден е превес на качествените методи на изследване, което е дало възможност на автора да разкрие по неоспорим начин причините за наличието на проблеми в изграждането на езикова компетентност на военнослужещите. Това от своя страна е солидна основа за намиране на верни и ефективни решения на проблемите. Самото изследване е организирано и проведено по всички правила, като са обхванати всички категории военнослужещи, на различни нива в командната верига и в широк спектър от длъжности. Трябва да се подчертае приносът на автора в организирането и провеждането на това изследване, което до този момент си остава единствено и уникално, а практическите последици от него смятам, че биха могли да бъдат квалифицирани най-скромно като значителни.

Трета глава на дисертационния труд описва резултатите от творческите търсения на автора. В нея авторът прави изключително точни и научно обосновани предложения за промяна на системата и модела за обучение по английски език. Тази глава е доказателство за достигнатата творческа зрялост на автора и способност за прилагане на научни подходи към намирането на решения на дадени проблеми в областта на сигурността и отбраната.

Литературните източници са правилно описани и използвани в дисертационния труд. Авторефератът отговаря на изискванията на Военна академия "Г. С. Раковски" и съдържа всички необходими елементи. Описани са един принос с научен характер и 2 с приложен характер. Смятам, че

приносите са лично дело на автора и са доказателство за стойността на дисертационния труд. Описани са и необходимия брой публикации по темата, което е и необходимата предпоставка за по-нататъшна работа в тази област.

3. Критични бележки

Критичните бележки са обсъдени с автора, те са свързани с общата постановка на дисертационния труд и постигане на по-добър баланс между главите, но това по никакъв начин не се отразява на стойността на дисертационния труд.

Препоръката ми към автора е да търси публикуване на своите резултати в реферирани списания в чужбина и да продължи работата за повишаване на ефективността и ефикасността на военнообразователната система.

4. Заключение

В заключение на становището трябва да се подчертае още веднъж, че дисертационният труд отговаря на всички изисквания на Военна академия "Г. С. Раковски" за придобиване на образователна и научна степен "доктор" от автора Анелия Петрова Христова.

5. Оценка на дисертационния труд

Давам положителна оценка на дисертационния труд на тема "Развитие на комуникативната компетентност на участващите в мисии военнослужещи" с автор Анелия Петрова Христова.

Член на журито: доцент доктор Захарин Марков

